

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
CYFARFOD:	PWYLLGOR GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD
DYDDIAD:	MAWRTH 2026
TEITL YR ADRODDIAD:	DATBLYGIAD AELODAU
ADRODDIAD GAN:	RHEOLWR DYSGU A DATBLYGU
SWYDDOG CYSWLLT:	ELEN PRITCHARD
PWRPAS YR ADRODDIAD:	DARPARU DIWEDDARIAD AR FATERION DYGU A DATBLYGU AR GYFER AELODAU ETHOLEDIG

1. CEFNDIR

Pwrpas yr adroddiad hwn yw rhoi diweddariad i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd ar faterion dysgu a datblygu Aelodau, hynny ers yr adroddiad a gyflwynwyd ym mis Tachwedd 2025 a chan roi trosolwg o'r ddarpariaeth â gynigiwyd i'n Haelodau Etholedig dros y cyfnod diwethaf.

2. Y CYNLLUN

Fel y byddwch yn ymwybodol mae'r cynllun dysgu sydd wedi ei osod ar gyfer ein Haelodau Etholedig wedi'i rannu i'r penawdau penodol canlynol; **Hyfforddiant mandadol; Cyffredinol; Iechyd a Lles; Ar gais ac modiwlau e-Ddysgu**. Gyda'r penawdau penodol hyn mewn golwg, rydym yn cynnig diweddariad isod ar y ddarpariaeth hyfforddiant o fis Ebrill 2023 hyd at hyn.

Cynigiwyd cyfanswm o 60 o gyfleoedd dysgu a datblygu i'n Haelodau Etholedig gan y Tîm Dysgu a Datblygu. Calonogol yw nodi bod cydweithrediad da gyda'r Gwasanaeth Democrataidd sydd hefyd yn hwyluso hyfforddiant fwy arbenigol a phenodol ei natur. Hynny ar sail angen swyddogaethol a strategol. Mae manylion llawn wedi eu cynnwys yn Atodiad 1.

Gweler y wybodaeth ddiweddaraf isod am yr hyfforddiant sydd wedi'i ddynodi'n fandadol (fel yr amlinellir gan y Gwasanaeth Democrataidd), a'u lefelau presenoldeb cyfatebol;

Côd Ymddygiad	35/35
Iechyd a Diogelwch	34/35
Cydraddoldeb, Amrywiaeth, a Chynhwysiant	33/35
Diogelu Data	32/35
Seiberddiogelwch	35/35
Diogelu	27/35

Y disgwyl ydi bod pob Aelod yn mynychu'r teitlau hyn fel isafswm a bod unrhyw hyfforddiant / digwyddiadau pellach ar gael i gefnogi'r teitlau allweddol hyn.

Mae gwaith yn parhau i fynd yn ei flaen er mwyn uchafu niferoedd cwblhau y teitlau hyn.

3. HYFFORDDIANT DIOGELU

Yn dilyn ein diweddariad diwethaf i'r Pwyllgor hwn parthed y maes uchod hoffwn gymryd y cyfle i gynnig diweddariad pellach ynghyd ag egluro'n llawn y disgwyliad o'n Haelodau Etholedig

Gyda lansiad y fframwaith hyfforddi a safonau diogelu newydd Gofal Cymdeithasol Cymru yn 2024 mae diweddariadau wedi eu gwneud i'r arweiniad yn y maes yma. Gan hynny felly mae'n dilyn bod addasiadau wedi eu gwneud i'r hyfforddiant diogelu sy'n cael ei rannu gennym fel cyflogwr.

Mae hyfforddiant diogelu bellach wedi ei ddynodi'n hyfforddiant mandadol ar gyfer pob aelod o staff y Cyngor, hynny yn ei unioni ac yn cyd-fynd â'r disgwyliad ar ein Haelodau Etholedig.

Mae'r fframwaith newydd hwn wedi ei rannu yn 7 rhan, sy'n cynnwys Grŵpiau A – F . Y gwahanol rannau yn perthnasu i rolau a chyfrifoldebau swyddogaethau gwahanol. Mae disgwyl ar i bawb gwblhau'r hyfforddiant Grŵp A fel isafswm.

Mae ein Haelodau Etholedig yn perthyn i Grŵp F. Golyga hyn bod disgwyliad arnynt i gwblhau'r modiwl e-ddysgu sy'n berthnasol i Grŵp A yn ogystal â mynychu unrhyw hyfforddiant perthnasol pwrpasol yn ôl yr angen megis Rhianta Corfforaethol, Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol (VAWDASV) a Chaethwasiaeth Fodern, hynny **pob 3 mlynedd**.

Mae'r modiwl e-ddysgu ar gael drwy'r **Gronfa Ddysgu** [Cwrs: Diogelu \(Grŵp A\)](#) neu ar wefan Gofal Cymdeithasol Cymru [Grŵp A Diogelu | Gofal Cymdeithasol Cymru](#)

Tu hwnt i hyn mae gwaith yn mynd rhagddo i fapio swyddi a'r grwpiau perthnasol sy'n perthyn i pob Gwasanaeth ynghyd â'r bwriad i ychwanegu'r ddyletswydd lefel hyfforddiant diogelu at swydd ddisgrifiad pob aelod o staff.

Gellir dod o hyd i fwy o wybodaeth am y Fframwaith a'r ddyletswydd sydd ar pob Grŵp drwy ddilyn y dolenni isod:

<https://gofalcymdeithasol.cymru/adnoddau/lansiad-y-fframwaith-hyfforddiant-dysgu-a-datblygu-diogelu-cenedlaethol>

<https://gofalcymdeithasol.cymru/adnoddau-canllawiau/diogelu-rhestr/safonau-hyfforddiant-dysgu-a-datblygu-cenedlaethol>

4. CYNLLUN DATBLYGOL AR GYFER ARWEINYDDION GRWPIAU

Mae'r Cynllun hwn bellach wedi dirwyn i'w derfyn a gwaith yn mynd rhagddo i asesu llwyddiant a defnyddioldeb yr arweiniad. Yn ddibynnol ar yr adborth a geir mae'n bosib y bydd ychwanegiadau pellach yn dilyn i'r Rhaglen Dysgu a Datblygu Aelodau Etholedig.

5. CYFATHREBIADAU

Mae'r cydweithio agos rhwng y Tîm Dysgu a Datblygu a'r Gwasanaeth Democrataidd ac unrhyw Swyddogion perthnasol eraill yn yr Awdurdod yn parhau i'w gyfrif yn effeithiol. Hynny'n sicrhau bod unrhyw gynllun yn mynd i'r afael ag anghenion ein Haelodau Etholedig ac yn parhau i esblygu'n ôl y gofyn.

Mae gwahoddiadau i fynychu hyfforddiant yn parhau i gael eu rhannu drwy'r trefniadau arferol drwy gyfeiriad e-bost *Cefnogaeth Aelodau*, yn ogystal â gwahoddiadau trwy apwyntiadau calendr electronig uniongyrchol.

Rhennir adroddiadau chwarterol gyda'r Gwasanaethau Democrataidd, sydd wedyn yn cael eu rhannu gydag ein Harweinyddion Grŵp. Bydd yr adroddiadau hyn yn cynnwys manylion am hyfforddiant mandadol a'r holl hyfforddiant arall a gwblhawyd o fewn y chwarter penodol hwnnw.

6. FFURF TROSGWLWYDDO

Ar y cyfan, mae'r sesiynau'n cael eu cynnal fel sesiynau ystafell ddosbarth gyda rhai enghreifftiau lle'n addas ac yn berthnasol i fod yn cynnig rhai sesiynau rhithiol. Noder, bod y dull cyflwyno'n ddibynnol ar y pwnc dan sylw yn ogystal â pha ddull a gynigir / ffeirir gan y darparwr Hyfforddiant.

Mae Aelodau Etholedig yn parhau i gael cynnig y dewis o fynychu sesiwn o fewn diwrnod gwaith arferol neu sesiwn gynnar gyda'r nos i sicrhau bod ymrwymïadau'r Aelodau Etholedig yn cael eu hystyried ynghyd â chynyddu presenoldeb ar sesiynau.

7. I GRYNHOI

Mae'r cynllun dan sylw yn parhau i'w chyfri'n esblygol a bydd yn parhau i gael ei hadolygu a'i diwygio'n ôl y gofyn, e.e. yn dilyn newidiadau mewn Deddfwriaeth; gweithdrefnau; Materion allanol ac ati. Bydd hyn yn sicrhau ein bod yn gallu ymateb i'r anghenion a nodwyd a sicrhau ddarpariaeth amserol.

8. ARGYMHELLIAD

I nodi cynnwys yr adroddiad.

Cynnig hyfforddiant a datblygiad i Aelodau Etholedig 2023 - 2026

Training and Development offered to Elected Members 2023 - 2026

Teitl y Cwrs (Cymraeg)	Mynychwyd / Attended	Gwahoddwyd / Invited	Course Title (English)
Côd Ymddygiad	1	1	Code of Conduct
Côd Ymddygiad	2	2	Code of Conduct
Côd Ymddygiad	3	3	Code of Conduct
Cyfansoddiad y Cyngor	1	1	Council Constitution
Delio gyda'r Wasg	3	8	Dealing with the Press
Diogelu i Aelodau	6	14	Safeguarding for Members
Sesiwn Sgiliau TGCh 1-i-1	3	3	1-to-1 ICT Skills Session
Sesiwn Sgiliau TGCh 1-i-1	2	3	1-to-1 ICT Skills Session
Sesiwn Sgiliau TGCh 1-i-1	2	2	1-to-1 ICT Skills Session
Sesiwn Sgiliau TGCh 1-i-1	2	3	1-to-1 ICT Skills Session
Sesiwn Sgiliau TGCh 1-i-1	2	3	1-to-1 ICT Skills Session
Sesiwn Sgiliau TGCh 1-i-1	0	1	1-to-1 ICT Skills Session
Ymwybyddiaeth Ofalgar x2 (agored i bawb)	0	35	Mindfulness Awareness x2 (open to all)
Ymwybyddiaeth Menopos (agored i bawb)	0	35	Menopause Awareness (open to all)
Sgiliau Cadeirio	1	2	Chairing Skills
Sgiliau Cadeirio	3	3	Chairing Skills
Sgiliau Craffu Effeithiol	1	1	Principles of Effective Scrutiny
Cyflwyniad i Newid Hinsawdd	11	26	Introduction to Climate Change
Cyflwyniad i Newid Hinsawdd	4	21	Introduction to Climate Change
Cyflwyniad i Newid Hinsawdd	3	19	Introduction to Climate Change
Cyflwyniad i Newid Hinsawdd	3	12	Introduction to Climate Change
Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant	0	4	Equality, Diversity & Inclusion
Diogelu Data	6	13	Data Protection
Diogelu Data	8	12	Data Protection
Ymwybyddiaeth Diogelu i Aelodau	9	12	Gypsies and Travellers' Cultural
Ymwybyddiaeth Diwylliannol Sipsiwn a Theithwyr	13	30	Awareness
Ymwybyddiaeth Twyll a Llygredd	12	44	Fraud and Corruption
Ymwybyddiaeth Twyll a Llygredd	4	44	Fraud and Corruption
Beth mae'n ei olygu i fod yn Ynys sy'n	5	11	What does it mean to be a Trauma Informed
Wybodus am Drawma?			Island
Fideo Seibr-ddiogelwch	2	2	Cyber Security Video
Arweinyddiaeth Gymunedol Flaengar I Gynghorwyr	1	1	Progressive Community Leadership Training
Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant	0	4	Equality, Diversity & Inclusion
Iechyd a Diogelwch i Aelodau	7	20	Health & Safety for Members
Iechyd a Diogelwch i Aelodau	4	20	Health & Safety for Members

Teitl y Cwrs (Cymraeg)	Fynychwyd / Attended	Gwahoddwyd / Invited	Course Title (English)
Gwrth-Hiliaeth	9	35	Anti Racism
Gwrth-Hiliaeth	9	35	Anti Racism
Grŵp 6: Cryfhau Arweinyddiaeth (VAWDASV)	9	35	Group 6: Strengthening Leadership (VAWDASV)
Rhent Du Doeth Cymru	10	20	Rent Smart Wales
Grŵp 6: Cryfhau Arweinyddiaeth (VAWDASV)	6	16	Group 6: Strengthening Leadership (VAWDASV)
Cynllunio i Aelodau	26	34	Planning for Members
Gwrandawriadau'r Pwyllgor Safonau ar y Côt Ymddygiad	6	10	Standards Committee's Code of Conduct Hearings
Cynllunio –Cyfarwyddyd Erthygl 4	23	33	Planning - Article 4 Direction
Iechyd a Diogelwch i Aelodau	9	9	Health and Safety for Members
Diogelu Data (cwrs staff yn agored i bawb)	4	6	Data Protection (staff course open to all)
Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant (cwrs Cymraeg i staff, wedi agor i bawb)	0	5	Equality, Diversity, and Inclusion (Welsh staff course opened to all)
Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant (cwrs Saesneg i staff, wedi agor i bawb)	1	5	Equality, Diversity, and Inclusion (English staff course opened to all)
Seibrddiogelwch i Aelodau	1	1	Cyber Security for Members
Craffu ar y Gyllideb: Edrych Ymlaen	2	-	Budget Scrutiny: Looking Forward
Seibrddiogelwch (fideo)	1	1	Cyber Security (video)
'Cyber Ninjas' i Gynghorwyr	7	7	'Cyber Ninjas' session for Councillors
Dangos Effaith - Gofyn y cwestiwn 'felly beth'	3	-	Demonstrating Impact - Asking the 'so what' question
Ymwybyddiaeth o'r Iaith Gymraeg	1	1	Welsh Language Awareness
Gweithdy Cyfathrebu a Chydweithio (DiSC®)	2	2	Communication and Collaboration workshop (DiSC®)
Gweithdy Cyfathrebu a Chydweithio (DiSC®)	1	-	Communication and Collaboration workshop (DiSC®)
Gweithdy Cyfathrebu a Chydweithio (DiSC®)	1	-	Communication and Collaboration workshop (DiSC®)
Cyflwyniad i Newid Hinsawdd (cwrs staff yn agored i bawb)	1	-	Introduction to Climate Change (staff course open to all)
Cydraddoldeb, Amrywiaeth, a Chynhwysiant (cwrs staff yn agored i bawb)	3	4	Equality, Diversity, and Inclusion
Rheoli Emosiynau a'r Rôl Wleidyddol yng Ngolwg y Cyhoedd	1	-	Managing Emotions and the Political Role in the Public View
Sgiliau Cadeirio (un cwrs, tair sesiwn)	1	-	Chairing Skills (one course, three sessions)
Craffu Effeithiol a Strategaethau Cwestiynu	10	10	Effective Scrutiny and Questioning Strategies
Diogelu Data (cwrs staff yn agored i bawb)	0	2	Data Protection (staff course open to all)

Teitl y Cwrs (Cymraeg)	Mynychwyd / Attended	Gwahoddwyd / Invited	Course Title (English)
Côd Ymddygiad (sesiwn un-i-un)	1	1	Code of Conduct (one-to-one session)
Seibrddiogelwch (fideo)	1	1	Cyber Security (video)
Arwain yn Ddiogel a Diogelwch Personol i Aelodau (fideo)	IG / TBC	1	Safe Leadership and Personal Safety for Members (video)